

Materiał przygotowany dla ACI Polska

Rozliczanie derywatów z rynku OTC w KDPW_CCP

Od grudnia 2012 r. KDPW_CCP świadczy nową usługę: **rozliczanie i gwarantowanie rozliczeń derywatów OTC oraz transakcji repo (OTC_CLEARING)**. 2 stycznia 2013 r. wszedł w życie „Regulamin rozliczeń transakcji (obrotu niezorganizowanego)”, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego 19 grudnia 2012 r.

W ten sposób KDPW_CCP rozpoczął obsługę transakcji z rynku międzybankowego, mając przede wszystkim na celu **ograniczenie ryzyka niewywiązania się stron z zobowiązań wynikających z zawartej transakcji** oraz w konsekwencji pobudzenie tego segmentu rynku.

Potrzeba uruchomienia nowej usługi jest uzasadniona również zapisami "Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji", tzw. EMIR, zgodnie z którym wszystkie transakcje OTC zawarte w instrumentach pochodnych należących do wskazanych przez ESMA klas instrumentów pochodnych podlegających obowiązkowi rozliczania w CCP (kontrahent centralny) posiadającym odpowiednie zezwolenie.

KDPW_CCP podjęła prace mające na celu złożenie w drugim kwartale 2013 r. wniosku o uzyskanie autoryzacji w Komisji Nadzoru Finansowego jako CCP, zgodnie z przepisami Rozporządzenia EMIR oraz, w celu zachęty do przeprowadzania transakcji OTC za pośrednictwem instytucji kontrahenta centralnego uzyskanie statusu tzw. kwalifikowanego CCP. Zgodnie z zapisami Dyrektywy o wymogach kapitałowych CRD (Capital Requirements Directive) w przypadku kontrahentów centralnych spełniających wymogi określone rozporządzeniem EMIR, może zostać zastosowana obniżona waga ryzyka dla transakcji, w których po nowacji stają się oni drugą stroną.

Niezależnie od powyższego wszystkie transakcje zawarte w instrumentach pochodnych będą podlegały obowiązkowi raportowania do zarejestrowanych **repozytoriów transakcji**, przy czym możliwe będzie raportowanie ich do repozytorium prowadzonego przez KDPW.

Rozliczanie transakcji odbywa się przy wykorzystaniu **nowacji rozliczeniowej**. Nowacja powoduje wstąpienie KDPW_CCP w prawa i obowiązki wynikające z transakcji przyjętej do rozliczenia - w wyniku zastosowania tego mechanizmu KDPW_CCP staje się stroną zobowiązaną bezpośrednio wobec uczestnika będącego stroną rozliczenia (transakcja pierwotna wygaśnie). W ten sposób KDPW_CCP zapewnia uczestnikom obrotu wyższe od dotychczasowego bezpieczeństwo wykonywania transakcji, zgodne z międzynarodowymi standardami.

W wyniku nowacji izba KDPW_CCP staje się bezpośrednio odpowiedzialna za rozliczenie transakcji, jako że musi doprowadzić do jej wykonania, także z wykorzystaniem własnego kapitału. KDPW_CCP, dzięki odpowiednim kapitałom własnym (212 mln zł) i systemowi gwarantowania rozliczeń (odpowiednie liczenie ryzyka, depozyty zabezpieczające, fundusz rozliczeniowy), przejmuje istotną część ryzyka inwestycyjnego związanego z ewentualną niewypłacalnością strony transakcji. Tym samym zwiększa się bezpieczeństwo zawieranych transakcji i zmniejsza się ryzyko rozliczeniowe dla inwestorów, a w konsekwencji - ryzyko niewypłacalności instytucji finansowych.

W ramach wdrażania usługi OTC_CLEARING KDPW_CCP, wspólnie z największymi polskimi bankami, wypracowała model rozliczeń i gwarantowania transakcji zawieranych na rynku derywatów OTC, przygotowała system rozliczeń transakcji OTC (system kdpw_otc) oraz dokonała wyboru

platform konfirmacji tych transakcji (MarkitWire i SWIFT Accord). Istotnym elementem realizacji tego projektu było również podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o dodatkowe środki wspierające wielostopniowy system gwarantowania rozliczeń, do poziomu 212 mln zł.

W pierwszym etapie izba KDPW_CCP oferuje rozliczanie transakcji denominowanych w polskich złotych, takich jak: Forwardy na stopę procentową, Swapy stopy procentowej, Overnight Index Swaps, Basis Swaps oraz repo (na polskich obligacjach skarbowych). Od 2014 roku izba będzie oferowała także rozliczanie pochodnych denominowanych w innych walutach.

W ramach rozwoju systemu lista ta zostanie uzupełniona o kolejne instrumenty i objemie:

- FX swap
- Opcje walutowe
- Opcje na stopę procentową
- Swapy procentowo- walutowe (CIRS).

Podmioty zawierające między sobą transakcje na instrumentach pochodnych z rynku OTC potwierdzają je na jednej z dwóch platform konfirmacji (MarkitWire lub SWIFT Accord), które następnie przekazują instrukcje rozliczeniowe do izby rozliczeniowej. KDPW_CCP dokonuje nowacji i rozliczenia transakcji z wykorzystaniem systemu kdpw_otc.

W ramach usługi OTC_CLEARING KDPW_CCP:

- dokonuje rozliczeń transakcji przyjętych do systemu rozliczeń OTC
- pośredniczy w rozrachunku środków wynikającym z tych rozliczeń,
- zarządza ryzykiem rozliczeniowym,
- administruje zabezpieczeniami,
- pełni funkcję centralnego kontrpartnera (CCP) z zastosowaniem mechanizmu nowacji rozliczeniowej,
- raportuje do repozytorium transakcji (usługa oferowana przez KDPW).

Wszystkie szczegóły związane z uczestnictwem w KDPW_CCP (w obszarze rozliczeń OTC) opisuje **Regulamin Rozliczeń Transakcji (obrot niezorganizowany)**.

Podmioty uprawnione do uzyskania statusu uczestnika KDPW_CCP w obszarze rozliczeń OTC:

- firmy inwestycyjne,
- banki,
- zagraniczne firmy inwestycyjne,
- inne instytucje finansowe,
- podmioty z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonujące zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie instrumentami finansowymi,
- spółki prowadzące izbę rozliczeniową.

Uzyskanie uczestnictwa w izbie rozliczeniowej KDPW_CCP w obszarze rozliczeń OTC odbywa się w następujących etapach:

1. **zawarcie umowy** (złożenie wniosku o uczestnictwo wraz z załącznikami)
2. **spełnienie obowiązków przed rozpoczęciem działalności:**
  - spełnienie warunków finansowych (odpowiedniej wielkości kapitały własne oraz utrzymywanie poziomów norm ostrożnościowych),
  - spełnienie warunków technicznych (m.in. zestawienie połączenia z systemem kdpw_otc, umowa ze SWIFT Accord lub MarkitServ).

Wszystkie wzory dokumentów, regulacje dostępne są na stronie [KDPW CCP](#)

Aktualny harmonogram wdrażania Rozporządzenia EMIR dostępny jest na stronie [ESMA](#)

Repozytorium transakcji

Wdrożenie usługi repozytorium transakcji to odpowiedź KDPW na *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR)*. Wprowadza ono m.in. obowiązek raportowania transakcji w instrumentach pochodnych do repozytoriów oraz określa zasady ich funkcjonowania.

Na podstawie art. 48 ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, dodanego nowelizacją ustawy wprowadzającą zapisy dotyczące nowacji rozliczeniowej, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych może, na zasadach określonych w odrębnym regulaminie, gromadzić i przechowywać informacje dotyczące transakcji, których przedmiotem są instrumenty finansowe, oraz informacje dotyczące tych instrumentów.

Uruchomienie repozytorium transakcji w KDPW nastąpiło **2 listopada 2012 r.** Funkcjonuje ono w oparciu o *Regulamin repozytorium transakcji* przyjęty przez Zarząd KDPW, który określa m.in. kwestie związane z uczestnictwem w repozytorium, zasady identyfikacji kontrahentów oraz transakcji.

W drugim kwartale 2013 roku KDPW rozpocznie proces rejestracji repozytorium transakcji w ESMA (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) zgodnie z wymogami rozporządzenia EMIR.

W pierwszym etapie, do czasu wejścia w życie obowiązku raportowania, repozytorium prowadzone przez Krajowy Depozyt, funkcjonuje wyłącznie w oparciu o aplikację, do której uczestnicy repozytorium mają dostęp przez stronę internetową KDPW.

Więcej informacji o repozytorium transakcji na stronie [KDPW](#)